

Valsts ieņēmumu
dienests

Par Latvijas muitas paveikto tabakas izstrādājumu nelegālas aprites mazināšanai 2025.gadā

Valsts ieņēmumu dienesta
Muitas pārvaldes
Riska vadības daļas
Riska informācijas apstrādes nodaļas vadītāja
Elīna Cīrule

11.11.2025. Smēķēšanas ierobežošanas komisijas sēde

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Kompetence

Statistika

Tendences

Atklājumi

Cīņa ar nelikumīgu akcīzes
preču pārvietošanu

Muita *Tabakas izstrādājumu, augu smēķēšanas produktu, elektronisko smēķēšanas ierīču un to šķidrumu aprites **likuma** (turpmāk – **Tabakas likums**) nosacījumu ievērošanai veic:*

- **TIRGUS UZRAUDZĪBAS PASĀKUMUS**, kas attiecas tikai uz preču laišanu brīvā apgrozībā (preces no trešām valstīm), ir noteikti likumdošanā un tiek īstenoti sadarbībā ar kompetento iestādi

- **UZRAUDZĪBAS PASĀKUMUS MUITAS JOMĀ**, t.sk. muitas kontroles apiešanu vai preču noslēpšanu no muitas kontroles (kontrabandu), neatbilstošas preču vērtības vai KN koda norādīšanu, nepatiesu ziņu sniegšanu un citus.

Valsts ieņēmumu
dienests

Kompetence

Statistika

Tendences

Atklājumi

Cīņa ar nelikumīgu akcīzes
preču pārvietošanu

VID **kompetence** noteikta Tabakas likuma **12.pantā**

Valsts ieņēmumu
dienests

Muita veic:

- **šņaucamās** tabakas un **košļājamās** tabakas, kā arī tabakas izstrādājumu **orālai lietošanai** laišanas brīvā apgrozībā aizlieguma uzraudzību
- aizlieguma **fiziskām personām** laist brīvā apgrozībā tabakas izstrādājumus, tabakas aizstājējproduktus, elektroniskās smēķēšanas ierīces un to uzpildes tvertnes, kas iegādātas ar **distances līguma** starpniecību, uzraudzību
- nikotīnu saturošu vai nesaturošu šķidrumu, to **uzpildes tvertni**, par atļauto apjomu lielāku uzpildes tvertni, ar nikotīnu saturošu vai nesaturošu šķidrumu pildītas vienreizējas lietošanas elektroniskās smēķēšanas ierīču, vai vienreizējas lietošanas kapsulu, kuru **rezervuāru tilpums** pārsniedz divus mililitrus, kā arī nikotīnu saturošu šķidrumu, kuros maksimālā **nikotīna koncentrācija** ir vairāk par 20 miligramiem uz mililitru, laišanas brīvā apgrozībā aizlieguma uzraudzību

Kompetence

Statistika

Tendences

Atklājumi

Cīņa ar nelikumīgu akcīzes
preču pārvietošanu

Sankcijas

Sankcijām pakļauti:

- Cigāri, Manilas cigāri, cigarillas un cigarettes no tabakas vai tabakas aizstājējiem, ja tās ražotas vai iegādātas Krievijā
- Elektroniskās cigarettes ar KN 8543(7070)
- Aizliegta ieviešana / izvešana – uz abām valstīm (Krieviju, Baltkrieviju)
- Arī personīgajā bagāžā

Atšķirīga rīcība:

- ja nelielā apjomā un labprātīgi deklarē – var vienkāršoti iznīcināt MKP uz vietas
- ja nelielā apjomā un noslēpjot no muitas kontroles - maznozīmīgs administratīvais pārkāpums
- ja lielā apjomā – administratīvais sods vai kriminālprocess

2025.gada
9 mēnešos
(cigarettes,
t.sk. cigarillas.):

Iznīcināts vienkāršoti –
212 413 gab./ 10 134 gadījumi
jeb
Vidēji dienā –
778 gab. / 37 gadījumi

Maznozīmīgs pārkāpums –
90 653 gab./ 2432 gadījumi
jeb
Vidēji dienā –
332 gab. / 9 gadījumi

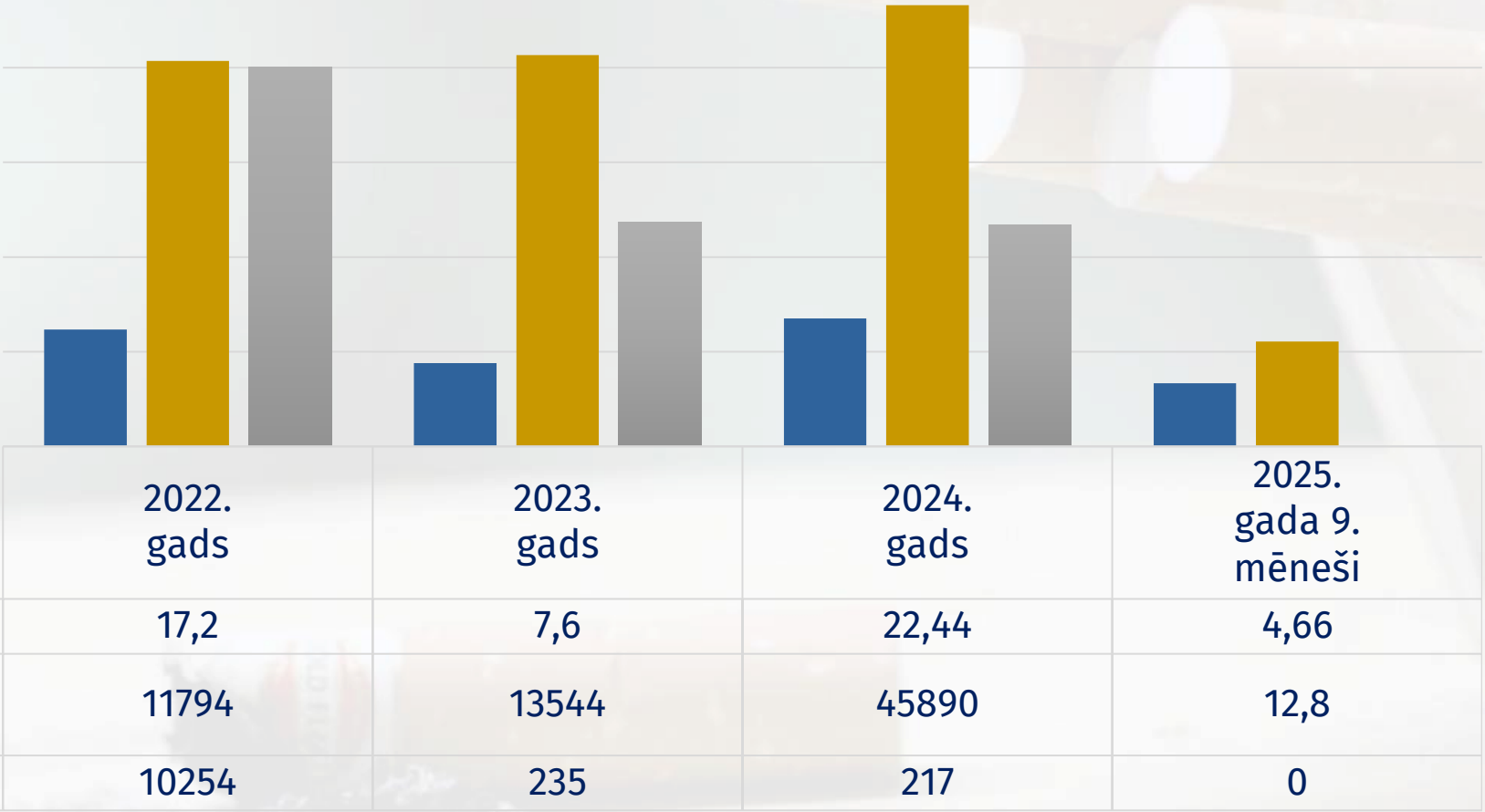

Cigaretes un cigarešu izstrādājumu aizturētie daudzumi muitā

Kompetence

Tendences

Atklājumi

Cigaretes, milj. gab.	17,2	7,6	22,44	4,66
Tabaka (t.sk. ūdenspīpju, karsējamā un košļājama tabaka), kg	11794	13544	45890	12,8
Elektroniskās cigaretes, gab.	10254	235	217	0

Statistika

Tendences

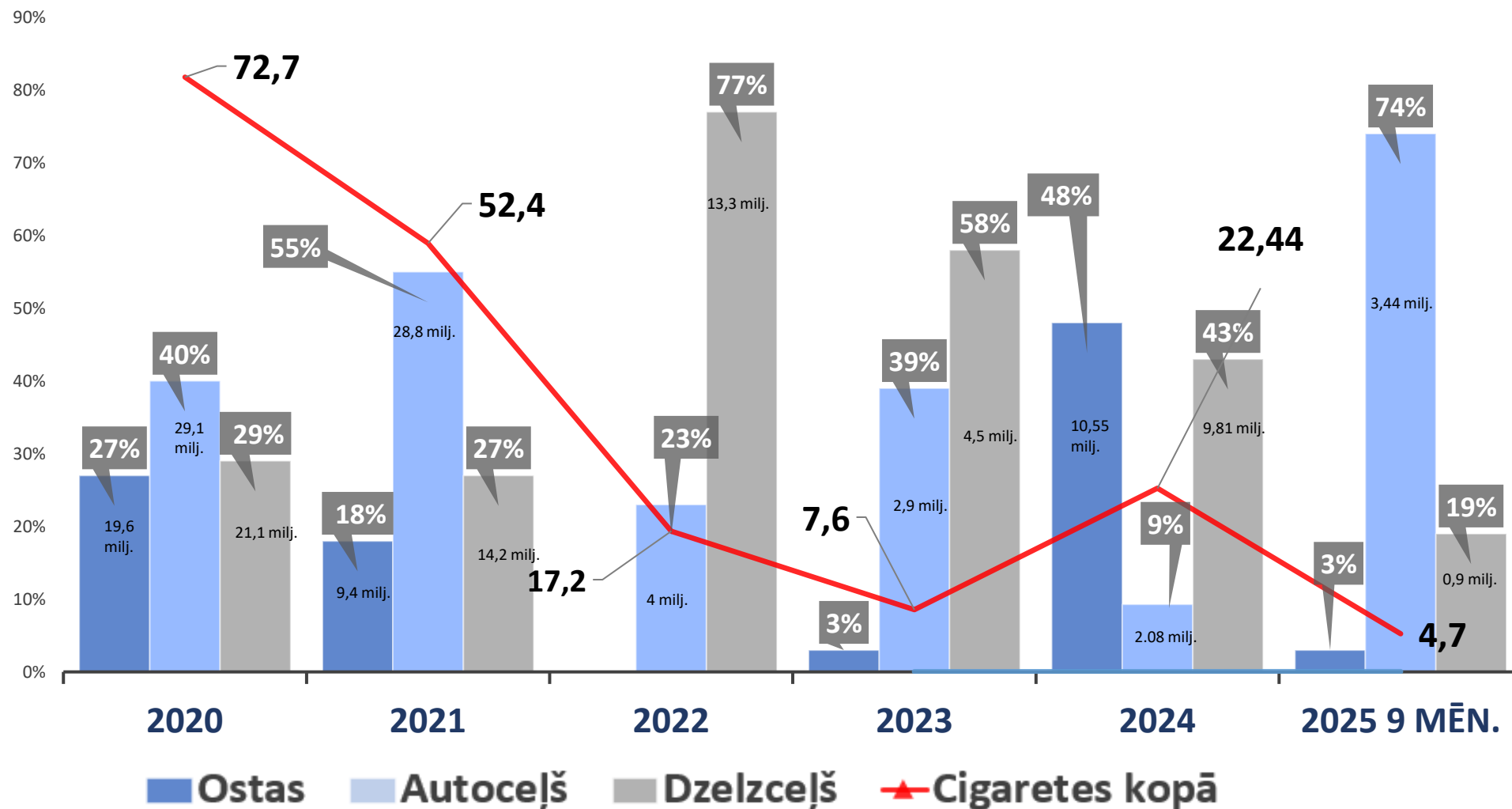
Atklājumi

Cīņa ar nelikumīgu akcīzes
preču pārvietošanu

Nelegālo cigarešu īpatsvars pa transportēšanas veidiem

Valsts ieņēmumu
dienests

Statistika

Tendences

Atklājumi

Cīņa ar nelikumīgu akcīzes
preču pārvietošanu

VID Nodokļu un muitas policijas pārvaldē uzsākto kriminālprocesu skaits akcīzes preču aprites jomā

Valsts ieņēmumu
dienests

**Tabakas
izstrādājumi**

2022

138

2023

100

2024 (Q3)

73

2025 (Q3)

63

2024

103

Statistika

Tendences

Atklājumi

Cīņa ar nelikumīgu akcīzes
preču pārvietošanu

2025.gada 9 mēnešos ir novērojams būtisks aizturēto cigarešu daudzuma kritums (gandrīz 5 reizes mazāk) salīdzinot ar visu 2024.gadu kopā.

Saglabājas tendence, ka visbiežāk kontrabandas ceļā tiek ivestas Baltkrievijā ražotās cigaretes.

Lielākie cigarešu kontrabandas gadījumi fiksēti uz ārējās robežas ar Baltkrievijas Republiku un Krievijas Federāciju.

Nelikumīgā cigarešu pārvietošanā dominē dzelzceļa pārvadājumi - pārsvarā cigaretes atklāj Indras MKP un Daugavpils preču stacijas MKP. Savukārt autoceļu MKP cigaretes tiek atklātas gan fizisko personu personīgajās mantās, gan kravu pārvadājumos. Ostās apjomi nepārsniedz 2000 cigaretes.

Cigarešu kontrabandas pieauguma veicinošs faktors joprojām ir ievērojama cigarešu cenu atšķirība starp ES valstīm un trešajām valstīm un sabiedrības pirktspējas samazināšanās.

Statistika

Tendences

Atklājumi

Cīņa ar nelikumīgu akcīzes
preču pārvietošanu

Nelegālo cigarešu apritē turpina pieaug ES nelegāli saražoto (kontrafakto) cigarešu īpatsvars. *Piem., Liepājas ostā 2024.gada septembrī konstatētās cigarettes virzienā uz Vāciju bija ražotas ES.*

Turpina pieaugt pieprasījums pēc alternatīviem nikotīnu saturošiem produktiem, piemēram, nelegālām elektroniskām smēķēšanas ierīcēm, kuras var atkārtoti uzpildīt, un to saturošām vielām.

Saglabājas tendence, ka elektronisko cigarešu nelegālajā apritē tiek izmantoti kurjerpastu vai nacionālo pastu pakalpojumi gan nosūtot e-cigarettes uz Latvijas Republiku, gan no Latvijas Republikas uz citām Eiropas Savienības dalībvalstīm.

Saglabājas tendence nedeklarēt akcīzes preces - cigarettes un nelielos daudzumos arī ūdenspīpju tabaku, pieļaujām arī elektroniskās cigarettes - deklarēt kā citu preci.

Statistika

Tendences

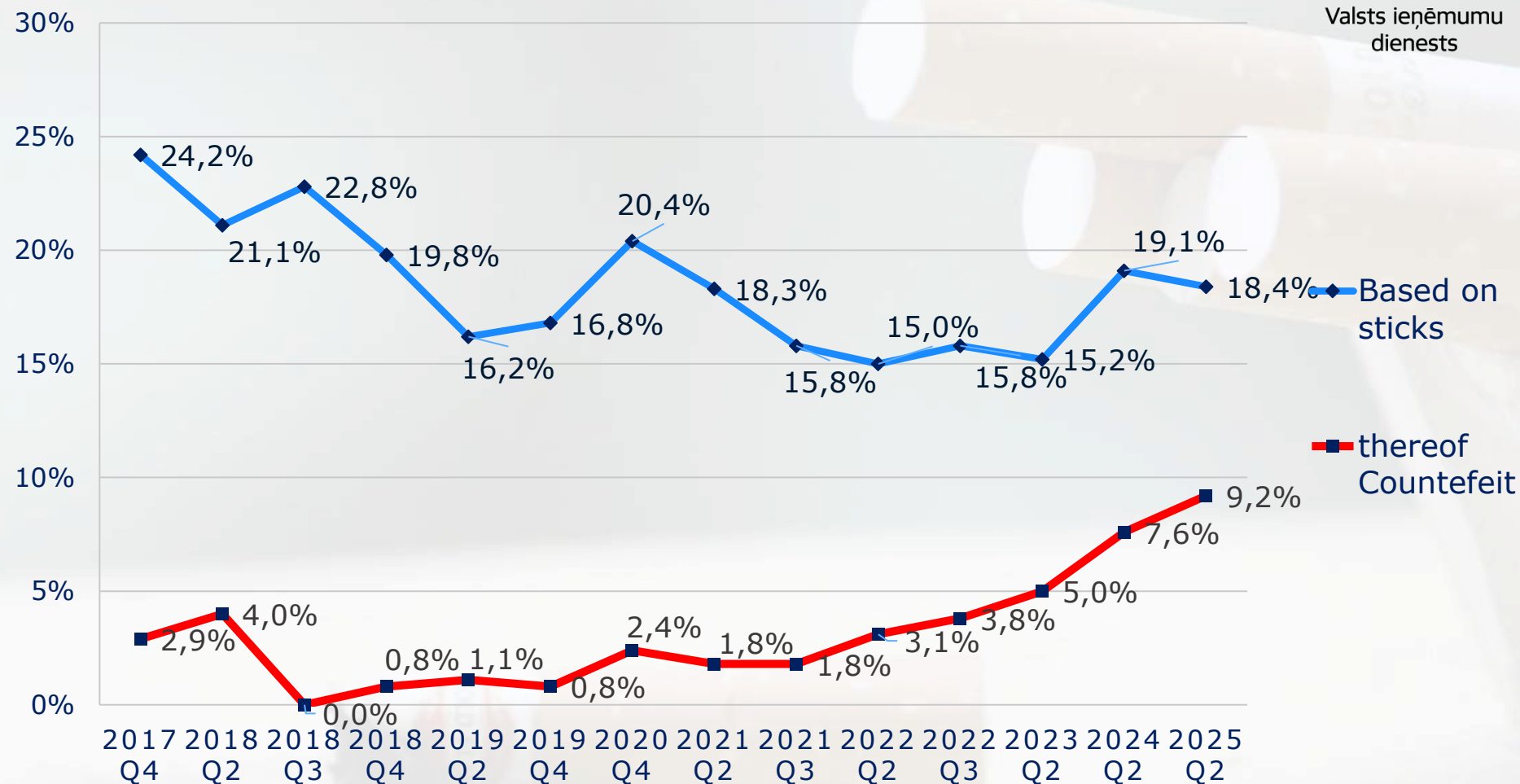
Atklājumi

Cīņa ar nelikumīgu akcīzes
preču pārvietošanu

Nelegālo cigarešu īpatsvars*

Valsts ieņēmumu
dienests

*Dati no Nielsen pētījuma par nelegālo tabakas izstrādājumu apriti Latvijā

Atklājumi

alsts ieņēmumu
dienests

2024. gadā veicot kravu kontroli
Liepājas ostas MKP prāmja līnijā
Liepāja - Travemunde,
konstatētas cigaretes
«Marlboro» bez akcīzes markām

Konstatēto cigarešu daudzums
10 400 000 gab.

2025. gadā **Terehovas MKP**
kravas a/m kravā **svaigi sīpoli**
konstatētas kontrabandas
cigaretes «KALIPSO super slim»
ar BY akcīzes markām

Konstatēto cigarešu daudzums
1 826 920 gab.

Atklājumi

2025. gadā **Indras MKP** vagonā, konteinerī ar kravu - rapšu eļļa, konstatētas cigaretes **198 000 gab.**

2025. gadā **Indras MKP** kravas vilciena vagonā (platforma), konteinerī zem paletēm konstatētas cigaretes **90 000 gab.**

2025.gadā **Indras MKP** vagonā zem maisiem ar sauso pienu konstatētas cigaretes **80 000 gab.**

2024. gadā **Pāternieku MKP** kravā ar putustikla granulām tika konstatētas cigaretes **1 251 140 gab.**

2025. gadā **Pāternieku MKP** kravā svaiga paprika, kastēm konstatēts dubultais nodalījums, izņemtas cigaretes **1 966 000 gab.**

2025.gadā **Pāternieku MKP** kravas automašīnas vilcēja konstrukcijā, zem apšuvuma konstatētas cigaretes **40 000 gab.**

Valsts ieņēmumu
dienests

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies par uzmanību!